

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ - ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ - ФАРАБИ

ФИЛОЛОГИЯ, ӘДЕБИЕТТАНУ ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ ФАКУЛЬТЕТИ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОЛОГИИ, ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЯ И МИРОВЫХ ЯЗЫКОВ

Қазақстан 2050

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2014 жыл, 8-11 сәуір

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 8-11 апреля 2014 года

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMİ»

Almaty, Kazakhstan, April 8-11, 2014

Функционально-языковые критерии: стиль текста: нельзя использовать специальные научные тексты, официально-политические тексты, официально-деловые тексты; могут использоваться такие жанры: реклама, объявление, короткая газетная заметка, научно-популярные тексты, автобиографии, мемуары, новости (местные) и др; ограничений к типам речи нет: описание, повествование, рассуждение, объяснение, включающее диалоги и монологи и др.

Также одним из критериев для отбора текстового материала при составлении тестовых заданий может служить интерес читателя, поскольку он является мощным стимулом и хорошей внутренней мотивацией тестируемого для получения лучшего результата при прохождении тестирования и, следовательно, может способствовать более точной верификации полученных в ходе тестирования результатов.

ШЕТ ТІЛІН ОҚЫТУДА АҚПАРАТТЫҚ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ

Кузембекова Ж.Ж., Борибаева Г.А. әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіфилология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің оқытушылары. Алматы, Қазақстан.

Жаһандану үдерісі және ғылыми-техникалық революция салдарынан болған әлеуметтік-экономикалық өзгерістер заманауи білім беруге сүбелі өзгерістер әкелуде. Бір жағынан, қогамның дамуы білім алудагы ақпараттың өсуінә әкелсе, екінші жағынан, алынған білім тез ұмытылып, ескіруде. Қазіргі кездегі жағдаятта омір бойы білім алатын кезеңге жеттік. Бұл мәсслені жаңа педагогикалық немесе ақпараттық-коммуникациялық технологиялар шешуі қажет.

Дәстүрлі білім беру жүйесінде шет тілін оқыту «оқушы – оқытушы – оқулық» үштігі бойынша жүргізіледі. Уақыт өте келе бұл үштікке техникалық құралдар (аудио және видеомагнитофон) қосылды. Ал, бүгінде соңғы онжылдық ішінде барлық білім беру арналары компьютерленді, себебі, оқытуудың әмбебап техникалық құралы – компьютер.

Шет тілін оқытуда компьютерлік технологияларды қолдану білім алуды қызықты стеді. Бұл жағдайда пассивтілік орын алмайды, ақпарат алуға деген құштарлық пен қызығушылық гана орын алады.

Тындау, есту, көру қабілеттерінің бір мезгілде жұмыс істеуі оқушының тілдік дағдысын қалыптастыруда тиімді. Оқушы компьютерге сауал қойып одан жауап ала алады немесе көрісінше. Сонымен катар, компьютер оқушының жауабын тіркеп, сақтап, талдауға және өз білімін өзі сынауга мүмкіндік береді.

Қазіргі кезде Computer-assisted language learning (CALL) білім берудес жаңа құбылыс емес. Себебі, компьютер бұрыннан бар және мұғалімдер сынақтар мен бақылау тестілері жасауда оның көмегінә жүгінген. Техникалық прогрессстің тағы бір жемісі – ғаламтор. Оның мүмкіндігі шексіз. Бүгінде, ол оқушының смес, оқытушының да қажеттілігін қамтамасыз студе. Қазіргі таңда шет тілін оқытуудың заманауи әдістемесіне ғаламтор; электронды жеткізгіштердегі оқу құралдар (CD-ROMs6 DVD, Flash cards); электронды пошта; видеоконференциялар, видеогаспалар жатады. Аталған ресурстарды оқу үдерісінде қолдану үшін олармен жұмыс істеудің бірнеше жолдарын менгеру қажет.

Ю.С.Малых ғаламтор ресурстарының бірнеше артықшылықтарын көрсетеді: ғаламтор оқытушының ақпарат іздеуде уақытын үнемдейді; ғаламтор шығармашылықпен айналысуга мүмкіндік береді, себебі онлайн материалмен жұмыс істеуде мұғалім өзі ақпаратты іріктейді және қажеттілігіне орай мақсат-міндеттерін сайлайды; жастар ғаламтормен етene жақын, тіпті виртуалды өмір сүреді. Қоғам олар ғаламторды байланыс құралы ретінде, емтихан, сынақтарға дайындалу үшін, ойын ойнау, аудармалар жасау үшін дереккөзі ретінде пайдаланады. Мұғалім міндетті оқушылардың осы қызығушылығын қажет арнаға бұру.

Оқушыларға тапсырма беруде оқытушы төмендегі қагидаларға сүйенсе болады: ғаламтор шексіз ақпарат көзі; тапсырмалар мен жаттығулар жиынтығы; сынып жұмысы мен үй жұмысын орындауда тиімді; тапсырмалар мен жаттығуларды құрастыру құралы.

Ғаламтор мәліметтері негізінде құрастырылған тапсырмалар онлайн (мұғалім берген тапсырма бойынша желіден мәлімет іздеу) және оффлайн (ғаламтор көмегімен дайындалған кроссвордтар мен түрлі лингвистикалық басқатырғыштардың жауабын табу). Онлайн және оффлайн формаларға үшінші бір категория қосылады – оқушылардың жобалары (лингвистикалық ғаламтор беттері, тақырыптық постерлар, брошурулар, жолсілтегіштер ойлап табу).

Шет тілін оқытуда ғаламтордың пайдаланылуы оқушылардың уәжділігін, интербесенді ізденушілігін және желіде зерттеумен айналысып, тілдік ортаға енуге көмектеседі. Демек, шет тілін оқытуда акпараттық-коммуициялық технологияларды пайдалану білім беруге шынайы және виртуалды әлеммен байланыс орнату мүмкіндігін беру арқылы оның сапасын жақсартады.

О ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ОСНОВАХ ПЕРЕВОДА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ

Курманбаева Т.С., магистрант 1 курса факультета филологии,

литературоведения и мировых языков,

Казахского национального университета имени аль-Фараби, Алматы, Казахстан.

1. Лингвистический подход к изучению перевода научно-технической литературы затрагивает самую его основу – язык, вне которого несуществимы никакие задачи перевода – ни его общественно-политическая функция, ни культурно-познавательная роль и т.д. Вместе с тем, изучение методологии перевода в связи с соотношением двух языков, позволяет строить работу конкретно, оперируя объективными фактами языка. Всякого рода исследования должны опираться на анализ языковых средств выражения, используемых при переводе, а исследования в области перевода – на теорию перевода. Практическая важность теории перевода определяется потребностью в таких объективных научно обоснованных принципах, которые исключали бы или сводили до минимума субъективный произвол переводчика и субъективность суждений критика и ссылки на "интуицию" как на оправдание этого произвола.

2. Термины как единицы языка формируют особую группу лексики. По числу компонентов выделяют термины-слова, или однословные термины, именуемые монолексемными, к которым могут быть отнесены и сложные термины, образованные сложением основ и имеющие слитное или дефисное написание; термины-словосочетания, или составные, многокомпонентные термины. Вопрос о специфике терминов и проблемах их перевода всегда занимал особое место в сопоставительном языкознании. Если задача перевода – обеспечение эквивалентности как общности содержания текстов оригинала и перевода, то при переводе специальных текстов терминам следует уделять особое внимание: именно они определяют информационное содержание специального текста, являясь своеобразными ключами, организующими, структурирующими и кодирующими специальную информацию. Следовательно, именно применительно к терминам наиболее остро встает вопрос о возможности достижения эквивалентности при существовании различия кодовых единиц.

3. Сложность перевода термина заключается в его многозначности, поэтому найти правильный перевод термина, соответствующий данному конкретному тексту, можно лишь тогда, когда хорошо разбираешься в существе переводимого материала. Один и тот же термин можно применить в различных областях науки и техники, но перевод его будет зависеть от той области, в которой он применяется.

4. Термины ИЯ (исходный язык) и ПЯ (язык перевода) характеризуются определенными расхождениями в точном объеме выражаемых ими понятий, которые должны быть отражены в терминологических словарях. Тем не менее, принятые эквиваленты позволяют наиболее точно передать семантику единиц ИЯ при переводе текста. В тех случаях, когда семантические расхождения должны быть подчеркнуты в переводе конкретного текста, могут использоваться дополнительные языковые средства, позволяющие уточнить семантику термина ИЯ (например, комментарии).

5. Термины следует анализировать как наименования элементов системы понятий, организующих передачу информации специального текста и определяющих содержание коммуникативного акта. Выявление значений данной терминологической единицы в системе специального текста снимает вопрос о допустимости или недопустимости в терминологии синонимии, полисемии и некоторых других явлений, позволяя рассматривать термины как развивающиеся, свободно функционирующие в языке единицы. Обращаясь к тексту как к языковой системе, отражающей функционирование терминосистемы, мы одновременно рассматриваем сам текст и его перевод как реализацию акта межкультурной коммуникации в сфере науки.